

Udskriftsdato: 3. januar 2026

KEN nr 9059 af 30/01/2023 (Gældende)

Ankestyrelsens principmeddelelse 1-23 om ekstraordinære udgifter til el-, gas- og varmeudgifter - social begivenhed - førtidspensionist - stigende priser - energikrise - energiudgift - enkeltudgift - uforudsigelighed - forebyggende sigte

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 22-21261

Ankestyrelsens principmeddelelse 1-23 om ekstraordinære udgifter til el-, gas- og varmeudgifter - social begivenhed - førtidspensionist - stigende priser - energikrise - energiudgift - enkeltudgift - uforudsigelighed - forebyggende sigte

Principmeddelelsen fastslår

Principmeddelelsen behandler spørgsmålet om hjælp til dækning af ekstraudgifter til varme, gas og el, på grund af forsyningskrisen.

Principmeddelelsen fastslår, at de ekstraordinært høje varme-, gas- og eludgifter ikke i sig selv udgør en social begivenhed.

Principmeddelelsen fastslår også, at behovet for hjælp til dækning af ekstraudgifterne til varme, gas og el vedrørende perioden fra den 1. oktober 2021 og frem til afslutningen på fyringssæsonen 2022/23 (dvs. udgangen af april 2023) vedrører en kort afgrænset periode og skyldes faktorer, som generelt må anses for uforudsigelige for den enkelte ansøger.

Derudover fastslår principmeddelelsen, at ekstraudgifter til varme, gas og el i perioden fra den 1. oktober 2021 og til udgangen af april 2023 som udgangspunkt må anses for rimeligt begrundede enkeltudgifter.

Herudover præciserer principmeddelelsen, at førtidspensionister efter en konkret vurdering kan være i målgruppen for hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, men at det ikke i sig selv udgør en social begivenhed at være førtidspensionist.

Betingelser for at få hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter

Kommunen skal efter aktivloven yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, hvis:

1. ansøgeren har været ude for ændringer i sine forhold (social begivenhed),
2. ansøgerens egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden (forebyggende sigte), og
3. udgiften – som udgangspunkt – er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses (uforudsigelighed).

Videre er det en betingelse, at det ikke er muligt at tilgodese behovet for hjælp efter andre bestemmelser i den sociale lovgivning eller i anden lovgivning. Det skyldes, at aktivlovens regel om hjælp i særlige tilfælde er subsidiær i forhold til hjælp efter andre bestemmelser.

Særligt om social begivenhed

Betingelsen om, at ansøger skal have været ude for ændringer i sine forhold skal forstås sådan, at ansøgeren har været ude for en social begivenhed, fx i form af sygdom, arbejdsløshed eller samlivsophør.

Når en person opfylder betingelserne for at modtage hjælp efter aktivlovens § 11, er det samtidig lagt til grund, at personen har været udsat for ændringer i sine forhold og dermed opfylder den første betingelse for at kunne få hjælp til rimeligt begrundede udgifter. Hjælp efter aktivlovens § 11 er eksempelvis selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp.

Kommunen kan dog ikke give afslag alene med den begrundelse, at ansøger ikke modtager hjælp efter aktivlovens § 11, og dermed ikke ("automatisk") opfylder kravet om at have været ude for ændringer i sine forhold. Kommunen skal i sådanne tilfælde foretage en konkret og individuel vurdering af, om en ansøger har været ude for ændringer i sine forhold. Det betyder, at kommunen skal foretage en konkret og individuel vurdering af, om en ansøger der fx modtager SU, løn eller førtidspension, har været ude for ændringer i sine forhold.

Ifølge lovforarbejderne kan "ændringer i sine forhold" defineres som en udefra kommende ændring, der påvirker ansøgerens forsørgelsesforhold dvs. bevirker, at ansøgeren fremtidig er afskåret fra at skaffe det nødvendige til sin egen eller familiens forsørgelse.

Ifølge lovforarbejderne vil der være en række situationer, der ikke kan betegnes som "ændringer", fx kan stigning i faste udgifter ikke begrunde hjælp. Ekstraordinært stigende priser på varme, el og gas kan på den baggrund ikke anses for en ændring af ansøgerens forhold i aktivlovens forstand.

Særligt om uforudsigelighed

Behovet for hjælp skal som udgangspunkt være opstået som følge af et behov, der ikke har kunnet forudses.

Forudsætningen om forudsigelighed er for eksempel opfyldt:

a) Når ansøger ikke har kunnet tage hensyn til den opståede udgift i sine løbende dispositioner. Som eksempel nævnes udgifter som følge af skilsmisse.

b) Der kan være tale om likviditetsmæssige problemer, som bevirker, at der er behov for hjælp til enkeltudgifter, som under normale forhold kan afholdes inden for den løbende indtægt. Som eksempel nævnes, at ansøgeren fx ikke har kunnet nå at få sit skattekort ændret.

c) Ansøgeren ikke har haft økonomisk mulighed for at spare op til udgiften, selv om udgiften i sig selv har været forudsigelig.

Det fremgår af lovforarbejderne til aktivlovens bestemmelse om hjælp til enkeltudgifter, at udgifter, der opstår som følge af brand, oversvømmelse, tyveri mv., vil kunne anses for rimeligt begrundede enkeltudgifter. De nævnte situationer i lovforarbejderne, der bl.a. kan udløse, at ansøgeren kan få hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, har karakter af uforudsigelige begivenheder.

Det må generelt anses for forudsigeligt, at en ansøger med fast bopæl skal betale for forbrug af varme, gas og el, og at priserne kan stige.

Forsyningssituationen har imidlertid siden den 1. oktober 2021, og forstærket af begyndelsen af krigen i Ukraine, haft og har fortsat en så særlig karakter, at den må sidestilles med de eksempler på uforudsigelige begivenheder, der fremgår af lovforarbejderne.

De ekstraordinært høje varme-, gas- og eludgifter vedrørende perioden fra den 1. oktober 2021 og frem til afslutningen på fyringssæsonen 2022/23 (dvs. udgangen af april 2023) vurderes derfor at være forårsaget af faktorer, som generelt må anses for uforudsigelige for den enkelte ansøger.

Ophører den generelt uforudsigelige situation inden udgangen af april 2023, vil det herefter bero på en konkret og individuel vurdering, om situationen (konkret) er uforudsigelig for den enkelte ansøger, fx pga. likviditetsmæssige problemer, og hvis dette ikke er tilfældet, om ansøgeren i stedet opfylder undtagelsesbestemmelsen om hjælp i forudsigelige tilfælde.

Særligt om forebyggende sigte

Der indgår to forhold i vurderingen af det forebyggende sigte.

For det første betyder kravet om et forebyggende sigte, at netop det at afholde den konkrete udgift i afgørende grad vil bringe ansøgerens og familiens økonomiske situation ud af balance. Det skal i den forbindelse vurderes, om personer med en lav indkomst normalt vil kunne afholde en sådan udgift. Denne vurdering vil således bero på en konkret og individuel vurdering af ansøgernes økonomiske forhold, herunder den pågældendes rådighedsbeløb. Hvis ansøger vurderes ikke at ville kunne afholde normaludgiften til varme gas og el, vil der således allerede af denne grund kunne meddeles afslag på hjælp.

Det er derudover en forudsætning, at ansøgerens behov for hjælp ikke er vedvarende, altså at ansøgeren ikke har behov for hjælp måned efter måned. Der kan dog undtagelsesvis ydes hjælp til løbende udgifter, hvis der kun er behov for hjælpen i en kortere afgrænset periode. Denne forudsætning vurderes generelt at være opfyldt i den foreliggende situation, hvor de ekstraordinært høje varme-, gas- og eludgifter generelt anses for uforudsigelige i perioden fra den 1. oktober 2021 og frem til udgangen af april 2023.

Særligt om rimeligt begrundede enkeltudgifter

De højere regninger for varme, gas og el, som ansøger kan blive mødt med, må som udgangspunkt anses for rimeligt begrundede. Det gælder dog ikke, hvis de højere regninger skyldes et urimeligt højere forbrug set i forhold til et normalforbrug for en ansøger i en tilsvarende bolig- og familiesituation.

Hvilke udgifter dækkes efter den lempeligere vurdering?

Det vurderes, at det kun er den del af ansøgers varme-, gas- og eludgifter, der skyldes de ekstraordinære prisreguleringer, som kan dækkes efter den lempeligere vurdering.

Hjælp til dækning af ”normaludgiften” skal vurderes på sædvanlig måde efter betingelserne i aktivlovens § 81.

De konkrete sager

I sag nr. 1. var ansøgers udgifter til varme og el steget som følge af de generelle prisstigninger. Efter prisstigningen havde ansøger svært ved at afholde sine faste udgifter. Ansøger er førtidspensionist og havde ikke været ude for ændringer i sine forhold.

Ankestyrelsen stadfæstede kommunens afgørelse om afslag på hjælp til betaling af energiudgifter, da det at være førtidspensionist ikke i sig selv udgør en social begivenhed, og da ansøger ikke havde været ude for ændringer i sine forhold i lovens forstand.

I sag nr. 2 blev der søgt om hjælp til en høj el-restance for perioden fra den 1. januar 2022 til den 31. marts 2022. Ansøger modtog ressourceforløbsydelse og opfyldte dermed betingelserne for at modtage hjælp efter aktivlovens § 11. —Kommunen gav afslag på hjælp med den begrundelse, at der var tale om en forudsigelig udgift, hvor afholdelsen ikke var af afgørende betydning for ansøgerens livsførelse.

Ankestyrelsen hjemviste afgørelsen til kommunen, med henblik på at kommunen skulle undersøge nærmere, om den høje el-restance var begrundet i de ekstraordinært høje varme-, gas- og eludgifter som følge af forsyningskrisen. Såfremt dette var tilfældet, var udgiften uforudsigelig for ansøgeren.

I sag nr. 3 blev der søgt om hjælp til en høj elregning for perioden fra den 1. april 2022 til den 30. juni 2022. Ansøger modtog kontanthjælp og opfyldte dermed betingelserne for at modtage hjælp efter aktivlovens § 11.

Kommunen gav afslag på hjælp med den begrundelse, at der var tale om en løbende udgift, og at ansøgeren ville have behov for hjælp måned efter måned på grund af sit lave rådighedsbeløb.

Ankestyrelsen hjemviste afgørelsen til kommunen med henblik på, at kommunen skulle undersøge nærmere, om ansøgerens for lave rådighedsbeløb var begrundet i de ekstraordinært høje varme-, gas og eludgifter som følge af forsyningskrisen. Såfremt dette var tilfældet, skulle ansøgerens behov for hjælp anses for kun at vedrøre en kort og afgrænset periode.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagerne principielt. Sagerne er antaget til principiel behandling for at fastslå, i hvilket omfang ansøgere kan få hjælp efter aktivlovens § 81 til dækning af de højere udgifter til varme, gas og el som følge af prisstigninger på grund af den særlige situation udløst af forsyningskrisen og krigen i Ukraine.

I den forbindelse fastslår Ankestyrelsen, at:

- en stigning i faste udgifter som følge af de ekstraordinære prisstigninger ikke betragtes som en social begivenhed.
- de ekstraordinært høje energiudgifter som følge af prisstigninger på grund af forsyningskrisen og krigen i Ukraine er i perioden fra den 1. oktober 2021 frem til den 30. april 2023 generelt uforudsigelige for borgerne. Herved ændres Ankestyrelsens administrative praksis om dette spørgsmål. Ankestyrelsen offentliggør en særskilt nyhed om genoptagelse og sender orienteringsbrev til kommunerne herom.

- et behov for økonomisk hjælp som følge af de ekstraordinært høje energiudgifter på grund af prisstigninger som følge af forsyningskrisen og krigen i Ukraine i perioden fra den 1. oktober 2021 frem til den 30. april 2023 vedrører en kort afgrænset periode. Herved ændres Ankestyrelsens administrative praksis om dette spørgsmål. Ankestyrelsen offentliggør en særskilt nyhed om genoptagelse og sender orienteringsbrev til kommunerne herom.

Derudover præciseres principmeddelelse 73-12 om, at ansøgere, der modtager førtidspension, kan være berettigede til hjælp efter aktivlovens § 81.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven)

- § 81, 1. pkt., om hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter
- § 81, 1. pkt., om ændringer i sine forhold
- § 81, 1. pkt., om egen afholdelse af udgiften
- § 81, 2. pkt., om at behovet ikke har kunnet forudses

Praksis

Gældende:

Følgende principmeddelelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

Principmeddelelse 81-13:

Det følger af principmeddelelsen, at en person, der opfylder betingelserne for at modtage kontanthjælp, også opfylder betingelsen om ændringer i forholdene i aktivlovens § 81.

Principmeddelelse 169-12

Det følger af principmeddelelsen, at en bevilling af hjælp efter aktivlovens § 81 skal fungere som et rygstød for borgeren, således at borgeren kan komme videre i form at selv afholde udgiften til det ansøgte i fremtiden.

Kasserede:

Følgende principmeddelelser er kasserede og gælder ikke længere (historisk):

Principmeddelelsen 73-12:

Førtidspensionister, der er tilkendt pension efter førtidspensionsreformen i 2003, har mulighed for at søge om hjælp til enkeltudgifter efter aktivloven. Det at være førtidspensionist giver dog ikke i sig selv ret til hjælp til enkeltudgifter. Det beror på en konkret vurdering, om ansøger har været ude for ændringer i sine forhold.

Praksis er indarbejdet i denne principmeddelelse.

Vejledninger

Vi har også anvendt Vejledning om hjælp i særlige tilfælde og hjælp til efterlevende efter kapitel 10 og 10 a i lov om aktiv socialpolitik, vejledning nr. 10309 af 20. december 2016

- Pkt. 9 om personkredsen
- Pkt. 10 om forebyggende sigte
- Pkt. 11 om uforudsigelighed

Vejledning om lov om aktiv socialpolitik. Nr. 39 af 5. marts 1998

- Pkt. 47 om eksempler på ændringer.

Skrivelse om hjælp efter § 81 i lov om aktiv socialpolitik til ekstraordinært høje energiudgifter som varme, el og gas

- Pkt. om social begivenhed
- Pkt. om forebyggende sigte
- Pkt. om uforudsigelighed

De konkrete afgørelser

Sag nr. 1, j.nr. 22-21261

Du har klaget over [...] Kommunes afgørelse om afslag på økonomisk hjælp til husleje-, el-, vand- og varme. [...] Kommune afgjorde sagen den 5. april 2022.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ikke ret til økonomisk hjælp til husleje-, el-, vand- og varmestigninger.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, og at afgørelsen ikke ændres.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at du ikke har været ude for ændringer i dine forhold.

I din konkrete sag tilsidesætter vi ikke den vurdering, som kommunen har foretaget. Det gør vi ikke, fordi vi ikke har konstateret retlige mangler i kommunens afgørelse.

Hvad er afgørende for resultatet

Du søger om hjælp til husleje, el, vand og varme da udgifterne er steget med 60 % som følge af forsyningskrisen.

Det er en forudsætning for hjælp til enkeltudgifter, at du har været ude for ændringer i dine forhold (en social begivenhed). En social begivenhed defineres i loven mv. som en udefra kommende ændring, der påvirker dine forsørgelsesforhold på en sådan måde, at du fremtidig er afskåret fra at skaffe det nødvendige til din egen forsørgelse.

Vi lægger vægt på, at du modtager førtidspension efter 2003-ordningen.

Det udgør ikke i sig selv en ændring af dine forhold i lovens forstand (en social begivenhed) at modtage førtidspension.

Der skal derfor foretages en konkret og individuel vurdering af, om du har været ude for ændringer i dine forhold i lovens forstand.

Vi lægger vægt på, at der ikke er oplysninger i sagen, der indikerer, at du har været ude for sygdom, samlivsophævelse eller en anden udefra kommende ændring, der påvirker dine forsørgelsesforhold dvs. bevirker, at du fremtidig er afskåret fra at skaffe det nødvendige til din egen forsørgelse.

Du har oplyst, at dine udgifter til husleje, el, vand og varme samlet er steget med 1.175 kr. pr. måned, samt at prisreguleringerne er begrundet i den ekstraordinære situation med forsyningskrise.

Prisstigninger på faste udgifter kan ikke betegnes som en ændring i dine forhold. Prisstigninger anses derfor heller ikke som en ændring i dine forhold i aktivlovens forstand.

Vi finder derfor, at du ikke har været ude for ændringer i dine forhold i lovens forstand.

Du har på den baggrund ikke ret til hjælp til betaling af prisstigningerne på din husleje, el, vand og varme efter aktivlovens regel om hjælp til enkeltudgifter.

Vi bemærker, at vi ved afgørelsen ikke har forholdt os til, om de øvrige betingelser for hjælp efter aktivlovens regel om hjælp til enkeltudgifter er opfyldt. Det skyldes, at du ikke opfylder betingelsen om, at du skal have været ude for ændringer i dine forhold. Alle betingelserne i aktivlovens regel om hjælp til enkeltudgifter skal være opfyldt for, at man kan få hjælp efter denne bestemmelse.

Vi er også opmærksomme på, at du oplyser, at du lider af diabetes, og som følge heraf har du højere udgifter til dagligvareindkøb. Dette ændrer ikke afgørelsen, fordi udgifter til kost skal betales af rådighedsbeløbet, hvorfor det ikke skal medtages i rådighedsberegningen.

Om reglerne

Det er en forudsætning for hjælp til enkeltudgifter, at ansøgeren har været ude for ændringer i sine forhold.

Det følger af principmeddelelse 81-13, at kravet om ”ændringer i sine forhold” i aktivlovens regel om hjælp til enkeltudgifter (aktivlovens § 81) svarer til kravet for at modtage kontanthjælp mv. efter aktivlovens bestemmelse herom (aktivlovens § 11).

Efter aktivlovens § 11, kan ”ændringer i sine forhold” eksempelvis være sygdom, arbejdsløshed eller samlivsophør. Ifølge forarbejderne til aktivlovens § 11, kan ”ændringer i sine forhold” defineres som en udefra kommende ændring, der påvirker ansøgerens forsørgelsesforhold, dvs. bevirker, at ansøgeren fremtidig er afskåret fra at skaffe det nødvendige til sit eget eller familiens underhold.

Det følger af principmeddelelse 73-12, at førtidspensionister, der er tilkendt pension efter førtidspensionsreformen i 2003, har mulighed for at søge om hjælp til enkeltudgifter efter aktivloven. Det at være førtidspensionist giver dog ikke i sig selv ret til hjælp til enkeltudgifter. Kommunen skal konkret undersøge, om førtidspensionisten har været ude for ændringer i sine forhold.

Efter retssikkerhedsloven foretager Ankestyrelsen generelt en retlig prøvelse af førsteinstansens afgørelse. Det betyder, at vi blandt andet tager stilling til, om førsteinstansen har

- anvendt de korrekte regler, og om anvendelsen er korrekt,
- indhentet alle relevante og tilstrækkelige oplysninger i sagen,
- inddraget relevante og saglige hensyn, og
- overholdt sagsbehandlingsreglerne.

Hvis førsteinstansen har gjort dét - eller Ankestyrelsen i forbindelse med sin sagsbehandling har rettet op på eventuelle væsentlige fejl - har vi ikke grundlag for at tilsidesætte førsteinstansens konkrete og individuelle vurdering i sagen.

Kommunen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Du kan læse mere om, hvordan Ankestyrelsen behandler sager på møde på www.ast.dk

Sag nr. 1, j.nr. 22-34792

Du har klaget over [...] Kommunes afgørelse om afslag på økonomisk hjælp til el-restance. Kommunen afgjorde sagen den 23. juni 2022.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Kommunen skal behandle din sag igen.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling, og at kommunen skal afgøre sagen på ny. Du skal være opmærksom på, at den nye behandling af sagen godt kan føre til det samme resultat.

Kommunen skal, inden den afgør sagen på ny, undersøge om den høje el-restance skyldes den ekstraordinære situation med forsyningskrise.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen ikke kunne afslå din ansøgning med den begrundelse, at der var tale om en forudsigelig udgift.

Vi vurderer desuden, at sagen ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til, at vi kan afgøre, om du har ret til hjælp til el-restance.

Hvad er afgørende for resultatet

Du søger om økonomisk hjælp til en el-restance på 8.255,61 kr.

Vi lægger vægt på af el-restancen vedrører perioden fra den 1. januar 2022 til den 31. marts 2022.

Vi bemærker, at den ekstraordinære situation med forsyningskrise og deraf følgende ekstraordinært høje energiudgifter betragtes om en særlig situation, som alene vedrører en kort og afgrænset periode, og som skyldes faktorer, som generelt må anses for uforudsigelige og rimeligt begrundede for den enkelte. Det gælder dog ikke, hvis de højere regninger skyldes et urimeligt højere forbrug set i forhold til et normalforbrug for en borger i en tilsvarende bolig- og familiesituation.

Vi lægger vægt på, at kommunen ikke har undersøgt, om el-restancen skyldes, at dine el-udgifter udelukkende er steget som følge af den ekstraordinære situation med forsyningskrise, og der fremgår ikke oplysninger om dit forbrug af sagens oplysninger.

Vi kan derfor ikke vurdere, om der i el-udgiften, du har ansøgt om hjælp til dækning af, indgår ekstraudgifter som er en følge af forsyningskrisen (og som dermed skal anses for uforudsigelige), samt om el-udgiften var rimeligt begrundet. Vi hjemviser derfor sagen til kommunen til yderligere sagsoplysning.

Kommunen skal indhente oplysninger om, hvorvidt den høje el-restance er begrundet i de ekstraordinære prisstigninger som følge af forsyningskrisen. Såfremt dette er tilfældet, er ekstraudgiften uforudsigelig for dig. Kommunen skal herefter foretaget en fornyet vurdering af din ansøgning om hjælp, herunder også af, om du kan have ret til hjælp til dækning af normaludgiften.

Kommunen skal herefter træffe en ny afgørelse.

Hvis du er uenig i kommunens nye afgørelse, kan du klage til os. Hvis du ønsker at klage, skal du rette henvendelse til kommunen inden fire uger efter modtagelsen af kommunens nye afgørelse.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens afgørelse og genvurdering.

Om reglerne

Det er en forudsætning for hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, at udgiften og behovet for hjælp ikke er forudsigelig, og at ansøgeren ikke har haft mulighed for at spare op til udgiften i den periode, hvor udgiften har kunnet forudsiges.

Vi henviser til vores principmeddelelse 169-12. Det fremgår heraf, at hjælp efter aktivlovens regel om hjælp til enkeltudgifter har et forebyggende sigte med henblik på at undgå, at borgerens økonomiske situation bringes ud af balance på en sådan måde, at den pågældendes muligheder for at klare sig selv i fremtiden i afgørende grad vanskeliggøres. En formålsfortolkning af bestemmelsen må således føre til, at der ved bevilling af hjælp efter aktivlovens regel om hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter må være en underliggende forudsætning om, at borgeren ikke hver måned vil have brug for hjælp efter aktivlovens regel om hjælp til enkeltudgifter.

Der kan ydes hjælp til løbende udgifter, der normalt ikke betragtes som enkeltudgifter, såfremt behovet for hjælp vedrører en kortere afgrænset periode.

Behovet for hjælp til ekstraudgiften på varme, gas og el vedrørende perioden fra den 1. oktober 2021 og frem til afslutningen på fyringssæsonen 2022/23 (dvs. udgangen af april 2023) vedrører imidlertid en kort afgrænset periode og skyldes faktorer, som generelt må anses for uforudsigelige for den enkelte borger.

Det er dog en forudsætning for i denne situation at opfylde betingelsen om uforudsigelighed, at de højere regninger ikke skyldes et urimeligt højere forbrug set i forhold til et normalforbrug for en borger i en tilsvarende bolig- og familiesituation.

Vi henviser herudover til principmeddelelse 6-19. Det følger heraf, at kommunen kan give afslag på at yde transgbestemt hjælp, hvis ansøger ikke kan betale udgiften til det ansøgte på en gang, men selv kan afholde udgiften ved at indgå en afdragsordning.

Det gælder dog kun, hvis det er realistisk, at ansøger kan betale afdragene. Det gør ikke nogen forskel, om der er tale om en afdragsordning med eksempelvis et forsyningsselskab, tandlægen, udlejeren, eller om der er tale om et lån fra andre, eksempelvis banken.

Muligheden for at indgå en afdragsordning eller optage et lån er en del af sagens oplysning. Kommunen skal ifølge retssikkerhedsloven sikre, at sagen er tilstrækkelig oplyst, inden der træffes afgørelse om, hvorvidt betingelserne for hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter er opfyldt.

Selvom udgiften og behovet for hjælp er forudsigelig og ansøgeren har haft mulighed for at spare op til den, kan der alligevel bevilges hjælp, hvis det vurderes, at udgiften er af helt afgørende betydning for ansøgerens livsførelse.

Efter retssikkerhedsloven foretager Ankestyrelsen generelt en retlig prøvelse af førsteinstansens afgørelse. Det betyder, at vi blandt andet tager stilling til, om førsteinstansen har

- anvendt de korrekte regler, og om anvendelsen er korrekt,
- indhentet alle relevante og tilstrækkelige oplysninger i sagen,

- inddraget relevante og saglige hensyn, og
- overholdt sagsbehandlingsreglerne.

Hvis førsteinstansen har gjort dét - eller Ankestyrelsen i forbindelse med sin sagsbehandling har rettet op på eventuelle væsentlige fejl - har vi ikke grundlag for at tilsidesætte førsteinstansens konkrete og individuelle vurdering i sagen.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Du kan læse mere om, hvordan Ankestyrelsen behandler sager på møde på www.ast.dk

Sag nr. 1, j.nr. 22-26056

Du har klaget over [...] Kommunes afgørelse om afslag på hjælp til elregning. Kommunen afgjorde sagen den 16. maj 2022.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Kommunen skal behandle din sag igen.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling.

Kommunen skal behandle din sag igen og afgøre sagen på ny. Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Kommunen skal, inden den igen afgør sagen, undersøge, om den høje elregning skyldes den ekstraordinære situation med forsyningskrise.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen ikke kunne afslå din ansøgning om hjælp til betaling af elregning med den begrundelse, at der ikke er tale om en rimeligt begrundet enkeltudgift.

Vi vurderer desuden, at sagen ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til, at vi kan afgøre, om du har ret til hjælp til elregningen.

Hvad er afgørende for resultatet

Du søger om hjælp til en elregning på 5.228,18 kr. for perioden fra den 1. april 2022 til den 30. juni 2022.

Vi lægger vægt på, at kommunen beregner dit rådighedsbeløb efter afholdelse af faste udgifter til ca. 2.747 kr. pr. måned. Dette rådighedsbeløb skal dække udgifterne til mad, tøj og andre fornødenheder for dig selv og et barn. Kommunen har i denne beregning anvendt din elregning for perioden fra den 1. april 2022 til den 30. juni 2022 til at fastsætte et skønsmæssigt beløb til din månedlige udgift til el.

Kommunen vurderer herefter, at din nuværende bolig er for dyr på grund af de høje forbrugsafgifter, og der derfor ikke er noget fremtidigt sigte i, at kommunen yder økonomisk hjælp til den ansøgte elregning.

Vi bemærker, at den ekstraordinære situation med forsyningskrise og deraf følgende ekstraordinært høje energiudgifter betragtes om en særlig situation, som alene vedrører en kort og afgrænset periode, og som skyldes faktorer, som generelt må anses for uforudsigelige for den enkelte.

Hvis dit behov for hjælp skyldes ekstraudgifter, pga. forsyningskrisen, antages dit behov for hjælp derfor kun at vedrøre en midlertidig og afgrænset periode.

Vi lægger vægt på, at kommunen ikke har undersøgt, om dit behov for hjælp skyldes de ekstraordinære prisstigninger på el på grund af den ekstraordinære situation, herunder om du havde økonomisk mulighed for at afholde udgiften til el forud for prisstigningerne på el.

Vi kan på baggrund af de indsendte oplysninger ikke vurdere, hvorvidt du opfylder betingelserne for hjælp til dækning af udgiften til elregningen.

Vi hjemviser derfor sagen til kommunen til afklaring af, hvorvidt dit for lave rådighedsbeløb skyldes ekstraudgifter til el, gas og varme på grund af forsyningskrisen.

Kommunen skal indhente oplysninger om, hvorvidt din ansøgning om hjælp til din elregning på 5.228,18 kr. er begrundet i de ekstraordinære prisstigninger som følge af forsyningskrisen. Hvis dette er tilfældet, skal ekstraudgiften anses for uforudsigelig og som en rimeligt begrundet enkeltudgift. Kommunen skal herefter foretage en fornyet vurdering af din ansøgning om hjælp, herunder også af, om du kan have ret til hjælp til dækning af normaludgiften.

Vedrørende beregningen af dit månedlige rådighedsbeløb bemærker vi, at vi er enige med kommunen i, at udgifter til telefonsamtaler, bil, ulykkesforsikring, tv og A-kasse normalt ikke indgår i en økonomisk trangsvurdering. Der er ikke oplyst om særlige forhold, som i denne sag kan føre til et andet resultat. Kommunen skal derfor ikke i forbindelse med den nye behandling af sagen ikke inddrage de udgifter i beregningen af dit månedlige rådighedsbeløb.

Kommunen skal herefter træffe en ny afgørelse.

Hvis du er uenig i kommunens nye afgørelse, kan du klage til os. Hvis du ønsker at klage, skal du rette henvendelse til kommunen inden fire uger efter modtagelsen af kommunens nye afgørelse.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens afgørelse af den 16. maj 2022, din klage af den 19. maj 2022 samt kommunens genvurdering af den 13. juni 2022.

Om reglerne

Det er en forudsætning for hjælp, at udgiften er en rimeligt begrundet enkeltudgift.

Fastlæggelsen af dit rådighedsbeløb sker med udgangspunkt i dine månedlige nettoindtægter fratrasket dine rimelige, faste udgifter. Rimelige faste udgifter er f.eks. udgifter til husleje, herunder el, vand og varme og eventuelle andre nødvendige faste udgifter til f.eks. børnepasning og børnebidrag. Det beløb, der er tilbage, er dit rådighedsbeløb. Det beløb skal dække dine udgifter til mad, tøj og andre udgifter, som du selv har indflydelse på størrelsen af. Det er en forudsætning for hjælp til enkeltudgifter, at udgiften ikke med rimelighed kan afholdes inden for rådighedsbeløbet.

Vi henviser desuden til vores principmeddelelse 169-12. Det fremgår heraf, at hjælp efter aktivlovens regel om hjælp til enkeltudgifter har et forebyggende sigte med henblik på at undgå, at borgerens økonomiske situation bringes ud af balance på en sådan måde, at den pågældendes muligheder for at klare sig selv i fremtiden i afgørende grad vanskeliggøres. En formålsfortolkning af bestemmelsen må således føre til, at der ved bevilling af hjælp efter § 81 må være en underliggende forudsætning om, at borgeren ikke hver måned vil have brug for hjælp efter aktivlovens regel om hjælp til enkeltudgifter.

Der kan ydes hjælp til løbende udgifter, der normalt ikke betragtes som enkeltudgifter, hvis behovet for hjælp vedrører en kortere afgrænset periode.

Behovet for hjælp til ekstraudgifter til varme, gas og el vedrørende perioden fra den 1. oktober 2021 og frem til afslutningen på fyringssæsonen 2022/23 (dvs. udgangen af april 2023) på grund af forsyningskrisen, vedrører imidlertid en kort afgrænset periode og skyldes faktorer, som generelt må anses for uforudsigelige for den enkelte borger.

Det er dog en forudsætning for i denne situation at opfylde betingelsen om uforudsigelighed, at de højere regninger ikke skyldes et urimeligt højere forbrug set i forhold til et normalforbrug for en borger i en tilsvarende bolig- og familiesituation.

Vi henviser herudover til principmeddelelse 6-19. Det følger heraf, at kommunen kan give afslag på at yde transbestemt hjælp, hvis ansøger ikke kan betale udgiften til det ansøgte på en gang, men selv kan afholde udgiften ved at indgå en afdragsordning.

Det gælder dog kun, hvis det er realistisk, at ansøger kan betale afdragene. Det gør ikke nogen forskel, om der er tale om en afdragsordning med eksempelvis et forsyningsselskab, tandlægen, udlejer, eller om der er tale om et lån fra andre, eksempelvis banken.

Muligheden for at indgå en afdragsordning eller optage et lån er en del af sagens oplysning. Kommunen skal ifølge retssikkerhedsloven sikre, at sagen er tilstrækkelig oplyst, inden der træffes afgørelse om, hvorvidt betingelserne for hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter er opfyldt.

Selvom udgiften og behovet for hjælp er forudsigelig og ansøgeren har haft mulighed for at spare op til den, kan der i øvrigt bevilges hjælp, hvis det vurderes, at udgiften er af helt afgørende betydning for ansøgerens livsførelse.

Efter retssikkerhedsloven foretager Ankestyrelsen generelt en retlig prøvelse af førsteinstansens afgørelse. Det betyder, at vi blandt andet tager stilling til, om førsteinstansen har

- anvendt de korrekte regler, og om anvendelsen er korrekt,
- indhentet alle relevante og tilstrækkelige oplysninger i sagen,
- inddraget relevante og saglige hensyn, og
- overholdt sagsbehandlingsreglerne.

Hvis førsteinstansen har gjort dét - eller Ankestyrelsen i forbindelse med sin sagsbehandling har rettet op på eventuelle væsentlige fejl - har vi ikke grundlag for at tilsidesætte førsteinstansens konkrete og individuelle vurdering i sagen.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Du kan læse mere om, hvordan Ankestyrelsen behandler sager på møde på www.ast.dk